

Secretarieleel Jaarverslag 2019

van de

Stichting Museum Maassluis

Stichting Museum Maassluis
Zuiddijk 16-18
3143 AS Maassluis

Inhoud

Het bestuur en het vaste personeel

Financiën

Contacten met de gemeente

Samenwerking met andere organisaties: het rapport 'Een goed bewaard geheim!'

Tentoonstellingen en Activiteiten

Educatie

Collectie

Aanwinsten, schenkingen, bruiklenen en andere verwervingen

De vrijwilligers

Publiciteit

Tot slot

Het bestuur

Op 1 januari 2019 had het bestuur de volgende samenstelling:

J.R.K. (Hans) Ploeg, voorzitter;

J.J. (Hans) Eijsackers, secretaris (afwisselend met Hans Ploeg vertegenwoordiger van het museum bij de Vereniging Vrienden van het Museum Maassluis);

L.J.H. (Leo) van Mil, penningmeester;

C.W. (Kees) Tempelaars, namens de Historische Vereniging Maassluis;

V.J. (Victor) Knippenberg, namens de vereniging Vrienden van het Museum Maassluis

Naast een aantal overlegmomenten in kleinere en bredere kring kwam het bestuur 7 keer in voltalligheid voor een reguliere bestuursvergadering bijeen. Aan de bestuursvergaderingen werd zo veel mogelijk deelgenomen door de vaste medewerkers Pieter van Houten (Conservator) en Caroline Schillemans (Educator).

Het bestuur hield zich in dit jaar uiteraard bezig met de organisatie van het museum, de werving van vrijwilligers, de planning van de tentoonstellingen, de financiën, de publiciteit, de externe contacten en het op orde houden van het gebouw. Daarnaast is veel tijd en energie gestoken in het onderzoek naar een bredere opzet van het museum: zie verder in dit hoofdstuk.

Het bestuur heeft in voorgaande jaren deelgenomen aan lokale culturele verdiepingsprocessen en heeft daarmee inbreng gehad in de gemeentelijke Cultuurvisie “Aantrekkelijk wonen, werken en leven in Maassluis”.

De aan het museum bestede vrijwilligerstijd van het bestuur bedraagt ongeveer 1200 uur. Ook door conservator en educator zijn vele uren buiten hun normale aanstellingsuren aan het museum besteed.

Na discussies in 2017 en 2018 over uitbreiding van het Museum als noodzaak voor een gezonde toekomst werd eind 2018 de behoefte gevoeld, een onderzoek te starten naar een intensiever samengaan van Museum en HVM. Door de besturen van Museum, de Vrienden en de HVM werd aan Taco Pauka van het bureau *STAAG Museum Consultancy* opdracht gegeven een visiedocument op te stellen, wat uitmondde in het rapport ‘*Een goed bewaard geheim*’. Dit rapport verscheen in februari, werd door betrokkenen bestudeerd en tevens werd aan externe groeperingen als CRM, NSM, Stichting Maassluisse Kunstenaars en anderen om commentaar en advies gevraagd.

Tijdens een officieel kennismakingsbezoek van de besturen van Museum, Vrienden en HVM aan de ‘nieuwe’ wethouder van Cultuur, mevrouw Corine Bronsveld-Snoep, werd dit plan alvast aangekondigd. Uiteraard werd afgesproken, dat we haar op de hoogte zouden houden van het proces en het plan officieel ter goedkeuring zouden aanbieden zo gauw het handen en voeten zou hebben gekregen.

Financiën

Het Financieel Jaarverslag met een gedetailleerde verantwoording van de financiën en het Algemene of Secretariële Jaarverslag worden op hetzelfde tijdstip door het bestuur vastgesteld

en ook tegelijkertijd aan de gemeente aangeboden. De gemeente verleende voor het financiële verslag vrijstelling van controle door de accountant, omdat de gemeentelijke subsidie 2019, wederom een bedrag van € 120.000, grotendeels en overzichtelijk is besteed aan de bekostiging van de twee vaste krachten en aan de huur van het gebouw.

Contacten met de gemeente Maassluis

Met de gemeente is regelmatig overleg geweest over financiële, personele en huishoudelijke zaken door een of meer bestuursleden en vaste medewerkers.

In de meerjarenbegroting van de gemeente Maassluis is voor het Museum een jaarlijks bedrag van € 120.000 opgenomen en in de raad vastgesteld. Ook in 2019 is dat bedrag uitgekeerd.

Over bouwkundige en technische zaken het museum pand betreffende had de conservator regelmatig overleg met de afdeling Accommodatiezaken van de gemeente.

In 2017 zijn door de gemeente voor de gesubsidieerde instellingen exploitatie- en gedragscodes vastgesteld. Voor het museum is de gemeente akkoord gegaan met de combinatie van de ‘Maassluise voorwaarden’ en de voor musea verplichte ‘Museumnorm’.

Samenwerking met andere organisaties

Sinds de intrek van de Historische Vereniging Maassluis in het museum houdt het HVM-bestuur zijn bestuursvergaderingen in de Podiumzaal en grotere bijeenkomsten als Algemene Ledenvergadering en Kerstborrel voor de vrijwilligers in de Tuinzaal. Ook de diverse commissies en werkgroepen van de HVM vergaderen of komen anderszins bijeen in het Museum.

Het museum heeft een statutair vastgelegde band met de Vereniging Vrienden van het Museum Maassluis. Aan de vergaderingen van het bestuur van deze vereniging werd namens het bestuur deelgenomen door Hans Ploeg of Hans Eijsackers voor uitwisseling van informatie en afstemming van activiteiten. De Vereniging Vrienden hield haar jaarlijkse zog. Vriendendag op zondag 18 februari, de Algemene Ledenvergadering op woensdag 18 april, beide in de Tuinzaal en de Taxatiedag op donderdag 4 oktober in de Podiumzaal. De receptie vanwege het 50 jarig bestaan van de Vrienden vond plaats op 2 juni.

Er is in de afgelopen jaren een hechte samenwerking ontstaan met de Maassluise Kunstenaars en de Kunst- en Cultuur-Academie. In de paragraaf “Tentoonstellingen” wordt daar nader op ingegaan.

Het museum is vertegenwoordigd in de Werkgroep Cultuurmenu Basisonderwijs (v/h Kunstzinnige Vorming Schooljeugd), die al sinds de jaren tachtig actief is in Maassluis. In deze werkgroep zijn vertegenwoordigd: alle culturele instellingen in de regio Maassluis die het aanbod leveren, de cultuurcoördinatoren van de basisscholen, de Culturele Raad Maassluis en een coördinator vanuit de gemeente Maassluis.

Ook is er overleg geweest met de Maassluise Cultuurmakelaar, de Stadspromotor en Ervaar Maassluis.

De Govert van Wijnstichting vergadert regelmatig in het museum.

Het Nationaal Sleepvaartmuseum maakte 2 keer gebruik van de Tuinzaal voor de opening van tentoonstellingen (met toespraken e.d.).

Op 23 maart werd het Veteranencafé in het Museum gehouden.

Tentoonstellingen en activiteiten:

- De Maassluise kunstenaars vierden hun nieuwjaarsbijeenkomst in het museum op 9 januari.

- Het CDA had een nieuwjaarsbijeenkomst in het museum op 10 januari.

- Op 23 maart was er een veteranenbijeenkomst in het museum.

- Tentoonstelling Verbintenissen van Geertrui van de Craats duurde tot 13 januari. Op 6 jan. organiseerde zij een kindermiddag in het kader van haar expositie en op 13 jan. gaf zij nog een rondleiding.

- Op 27 maart was de jaarvergadering van de HVM in het museum.

- Tentoonstelling Stadhuiskade, visitekaartje van de stad van 19-01 t/m 21-04 in het De Vries Kabinet. De op de kade uitkijkende bewoners werden voor een 'buurtborrel' uitgenodigd op 9 februari. Er kwamen 60 bezoekers.

- Tentoonstelling Onder water, grafiek van Jeanne Oosting, van 26-01 t/m 31-03 in de Tuinzaal. In het kader van het Cultuurmenu werd er een educatieproject aan verbonden, dat onder de naam 'Onder water' door 5 kleuterklassen bezocht werd.

- Tentoonstelling Grenzeloos & Tijdloos, Maassluise kunstenaars toen en nu van 13-04 t/m 30-06 in de Tuinzaal. De Govert van Wijn Stichting en de Stichting Maassluise Kunstenaars sponsorden het boekje. Op 16 juni was er een door het museum georganiseerde museumborrel als afsluiting van deze tentoonstelling waar ook het boekje werd gepresenteerd. Oud-kunstenaars, betrokkenen, vrienden, Maassluise kunstenaars en museumvrijwilligers waren uitgenodigd.

- In april leende het museum tentoonstellingspanelen uit aan het Lentiz College in kader van de Kunstroute.

- Op 27 mei was er een Hudson-overleg in het museum.

- Tentoonstelling Sien, Vos en het vrouwenhuis, tweede feministische golf in Maassluis van 11-05 t/m 04-08 in het De Vries en deels in de Podiumzaal.

- Tentoonstelling World Art Games i.s.m. Bikkel Artist van 13-07 t/m 13-10 in de Tuinzaal. Tevens kwamen brugklassers van het Lentiz College voor een educatieproject naar het

museum en werden er kindertekeningen tentoongesteld door diverse scholen uit Nederland, maar ook uit Finland, Mexico, Turkije, Azerbeïjan etc.

- Tentoonstelling Getekend, Harry van der Woerd van 17-08 t/m 17-11 in De Vrieskabinet.
- Maassluise kunstenaars organiseerden de Tentuinstelling op 24 augustus, ook in de museumtuin.
- Op 31 augustus was de jaarlijkse HVM BBQ in de museumtuin.
- De vaste medewerkers en een groot aantal vrijwilligers bezochten het Vlaardings Museum op 26 september, speciaal vanwege de Jongkind tentoonstelling.
- Op 12 oktober was er een veteranenbijeenkomst in het museum.
- Tentoonstelling Hondsdagen – dogdays van Niels Smits van Burgst van 26-10 t/m 02-02-2020 in de Tuinzaal.
- Op 23 november opening tentoonstelling Sleepvaartmuseum in ons museum.
- Op 2 december was de algemene info-avond over het rapport ‘Pauka’.
- Tentoonstelling Weerspiegeling, Kerstballen in Museum Maassluis van 07-12 t/m 05-01 in de hal en het De Vrieskabinet. Avondopening met speciaal programma op 20 december. Voor de kerstballententoonstelling is 6 keer overlegd met de werkgroepleden (vrijwilligers).
- Op 10 december was het jaarlijkse etentje met de vrijwilligers in het museum.
- I.s.m. Stichting The Art Foundation en Museum Vlaardingen werd op een paneel in de Dijkzaal aandacht geschonken aan de Maassluise schetsboeken en schilderijen van de schilder Johan Barthold Jongkind i.v.m. zijn 200ste geboortedag. The Art Foundation sponsorde dit project met een financiële bijdrage.

Educatie in het museum in 2019

In het kader van het Cultuurmenu maakten 925 leerlingen van de Maassluise basisscholen kennis met de vele aspecten van Museum Maassluis: Bij de tentoonstelling ‘Verbindenissen’ organiseerde de kunstenares Geertrui v.d. Craats een les waaraan het Revislyceum deelnam.

De educatieve activiteiten werden georganiseerd door educator Caroline Schillemans. Mede daarom volgde zij de cursus ‘Visual Thinking Strategy’ op kosten van ‘Cultuureducatie met Kwaliteit’.

In de Voorjaarsvakantie zijn door de educator voor de kinderen activiteiten met schilderijen georganiseerd.

In de Kerstvakantie zijn diverse workshops ‘Beschilder je eigen kerstbal’ (voor volwassenen en kinderen) georganiseerd door Margo Boers van Bonney Bee.

Bij de tentoonstelling Weerspiegeling zijn 10 klassen van Startpunt/Panta Rhei groep 1 t/m 4 langs geweest om deel te nemen aan een speciaal voor hen ontwikkeld educatieprogramma, waarbij ze o.a. kerstballen konden knutselen.

Er zijn dit jaar diverse rondleidingen op aanvraag georganiseerd, onder andere door de afd. Maassluis van de Nederlandse Vereniging Van Huisvrouwen.

Collectie

Ook dit jaar werden door de registratoren op dinsdag en donderdag objecten beschreven. Vanwege de tentoonstelling over WO II in 2020 is voorrang gegeven aan een aantal aanplakbiljetten uit de periode 1940-1945. In 2019 zijn er 967 beschrijvingen toegevoegd. Die betreffen niet alleen nieuwe objecten, maar ook veel foto's die nog niet beschreven waren en objecten die uit meerdere te beschrijven onderdelen bestaan. Bij het fotograferen van objecten in het Historisch depot werden enkele objecten aangetroffen zonder inventarisnummer. Die hebben alsnog een nummer gekregen. In totaal kent de museumcollectie per 31 december 2019 21.122 beschrijvingen van objecten.

Het museum heeft in de collectie een groot aantal glasnegatieven. Deze negatieven zijn door de Historische Vereniging gescand en worden nu opgenomen in de ADLIB database. Er is wel eerst kritisch gekeken naar de relevantie, omdat er diverse fotografische reproducties bij waren. Deze zijn niet opgenomen. Verder onderzoek naar deze collectie is noodzakelijk omdat er ook negatieven bijzitten met een Smit (Alblasserwaard) achtergrond. Deze passen niet in de Maassluis Collectie.

In 2019 is ook gewerkt aan het beter opbergen van de affiches en aanplakbiljetten. Een groot aantal affiches zijn overpakt in door de firma Art Conservation uit Vlaardingen gemaakte affichemappen van zuurvrij karton en melinex (doorzichtige vellen kunststof zonder weekmaker).

Een groot aantal objecten is in 2019 gefotografeerd. Deze foto's worden toegevoegd aan de beschrijving van het object in het ADLIB data-bestand. Door onze vrijwilliger en ict'er Mark Hoogland zijn alle foto's in dit bestand kleiner gemaakt zodat zij minder computerruimte innemen.

Een twintigtal kunstwerken van de hand van Jan van Heel werd uitgeleend aan het Stadsmuseum Harderwijk voor de tentoonstelling Van Heel Harderwijk.

Aanwinsten, schenkingen, bruiklenen en verwervingen, eigen aanschaf of sponsoring

- Diverse recente en historische affiches
- Reclamemateriaal o.a. tasje, bierviltjes, koekkastjes, theelepeltje, beker, glazen
- Maassluisse bier- en wijnflessen
- LP Feike Asma
- Pop in klederdracht
- Poloshirt *GSS Marine Services* en *Historische Vereniging Maassluis*
- Banner 'Strijd om de sluisen'

- Kop en schotel 'De Componist'
- Kalender 2018 'Maassluis Mooiste'
- Diverse historische portretfoto's van de fotografen G. van Hassel en L. Coltof
- Speldje Key & Kramer
- Diverse boeken van Maassluise schrijvers of over Maassluis
- Loggerwimpel Burgemeester Ripping
- Diverse historische foto's
- Diverse objecten m.b.t. firma Spijker
- Aquarel Harry v.d. Woerd 'Stadhuiskade'
- Langdurig bruikleen olieverf Gerke Henkes 'Zuidlijk'
- Langdurig bruikleen krijttekening Herman Heijenbrock 'Glascilinders voor vensterruiten'
- Langdurig bruikleen olieverf Bernhard Schregel 'De Havenkom'
- Aquarel Martien Middelhoek 'Het Gildehuisje' (schenking Ver. Vrienden)
- Olieverfschilderij Henri Permeke 'De haven van Maassluis' (aankoop met steun van de Vrienden)
- Olieverfschilderij Cornelis Groeneveld 'Schanseiland' (aankoop met steun van de Vrienden)
- Dubbele set oorijzers van de Maassluise familie Dirkzwager (aankoop met steun van het Fonds Schiedam Vlaardingen e.o., Govert van Wijnstichting, Ver. Vrienden Museum Maassluis en Historische Vereniging Maassluis) .

Alle binnengekomen objecten werden beschreven, voorzien van een registratienummer en opgenomen in het AdLib systeem.

T.b.v. de organisatie zijn aangeschaft: een nieuw kassasysteem met pinautomaat, en kastjes voor de Podiumzaal.

De vrijwilligers

In het vrijwilligersbestand vonden enkele veranderingen plaats, er vielen wat vrijwilligers tijdelijk uit, of namen afscheid van het museum. Het aantal vrijwilligers stabiliseerde zich uiteindelijk op 51 personen, de leden van het bestuur niet meegerekend. De verdeling binnen dit bestand onder leiding van conservator en educator naar educatie, tentoonstellingen, conserveren & registreren, balie & administratie en de bibliotheek werkt prima en is een goede formule bij het met weinig mensen vervullen van de vele taken binnen het Museum.

Om nieuwe vrijwilligers te werven heeft Museum Maassluis een oproep gedaan via de vrijwilligersbank en in De Schakel. Dit leverde behoorlijk wat aanmeldingen op voor baliemedewerker. Zeven nieuwe vrijwilligers zijn nu actief bij de balie, in het depot en in de collectieregistratie. Daarnaast meldden 2 vrijwilligers zich aan voor de ICT: zij hebben met behulp van diverse componenten de mogelijkheden en de snelheid van het museumnetwerk verbeterd, een nieuw kassasysteem geïntegreerd en van pinapparaat voorzien. Tevens is er een overzicht en advies geschreven voor aanschaf en vervanging voor de komende jaren.

Door middel van de “Ditjes en datjes” van Pieter van Houten werden alle betrokkenen regelmatig op de hoogte gehouden van activiteiten en andere wetenswaardigheden van het Museum.

Op 10 december genoten vrijwilligers, bestuursleden van het Museum en de Vrienden van het Museum van een eindejaarsbijeenkomst in de Tuinzaal, waarbij het thema Italiaans was.

Het bezetten van de balie levert af en toe, tijdens vakantie en griepgolven, wat hoofdbrekens op. Met hulp van de ‘vliegende kiepen’ Janny van den Hoek en Henk van der Sluis werden de meeste problemen opgelost. Helaas is Henk in maart overleden. De roostertaak van Hans Ploeg is halverwege het jaar overgenomen door Caroline.

Eén vrijwilliger volgde de cursus ‘omgaan met museumvoorwerpen’ van het Erfgoedhuis Zuid-Holland.

Om de baliemedewerkers te ‘instrueren’ voor w.b. historische kennis over Maassluis als er bijvoorbeeld geen stadsgids aanwezig is, werden enkele cursusboeken stadswandeling van de HVM bij de balie ter inzage gelegd. Voor belangstellende bezoekers is ook een digitale versie beschikbaar.

Op 19 maart is er gestart met een mini-enquête onder de bezoekers van Museum Maassluis om te zien of we van hun ervaringen kunnen leren. Op dit moment zijn er nog geen duidelijke aanwijzingen hoe we het museumbeleid zouden moeten of kunnen aanpassen. Na een jaar evalueren we de uitkomsten van deze enquête.

Vermeldenswaard is het feit, dat Desiree Boshoven, die bijna 30 jaar namens de firma Van Asten de schoonmaakwerkzaamheden in het museum heeft verzorgd, in december afscheid heeft genomen.

Publiciteit

Met grote regelmaat werden persberichten en nieuwsberichten uitgebracht over tentoonstellingen, openingen, educatie voor schoolklassen en het werk van de vrijwilligers. De lokale en regionale media werden daar zo veel mogelijk bij betrokken.

Caroline, Peter Farla werkten weer aan de website.

Tot Slot

De Podiumzaal is deels heringericht en ook in 2019 is er gewerkt aan de verdere inrichting met o.a. een serie kastjes en een magneetbord voor affiches e.d.

Het hoofdstuk ‘Tentoonstellingen en activiteiten’ toont aan, dat het jaar 2019 is gekenmerkt door een zeer groot aantal activiteiten. Gelukkig verliep alles voorspoedig, al vergde het van een aantal personen wel heel veel werk. Het geregistreerde aantal bezoekers was 3863 (3775 in 2018, 3740 in 2017). Van de bezoekers hadden er 1101 een museumkaart (905 in 2018) en 925 kinderen kwamen in groepsverband voor het Cultuurmenu.

Hoewel we halverwege het jaar zijn overgestapt op een nieuw kassasysteem, zijn de bezoekersaantallen redelijk goed bijgehouden. Daarnaast zijn er bij sommige gelegenheden vanzelfsprekend bezoekers geweest die niet in de telling zijn meegenomen of die bij activiteiten in het museum zijn geweest op tijdstippen dat er geen reguliere baliebezetting aanwezig was.

De inzet van heel veel tijd, enthousiasme en doorzettingsvermogen van de vrijwilligers, de vaste krachten en de bestuursleden was groot en dat is voor het goed functioneren van het museum onontbeerlijk. Met de gemeentelijke bijdrage van € 120.000,- zijn we er in geslaagd het museum basaal te laten functioneren. Het is daarom verheugend dat deze bijdrage in de meerjarenbegroting van de gemeente is bestendigd.

Het bestuur staat er samen met de vaste medewerkers en de vrijwilligers voor, het museum een gewaardeerde plaats te geven in de cultuur en historie van Maassluis.

Vastgesteld door het bestuur van de Stichting Museum Maassluis in de vergadering van 24 maart 2020.

De voorzitter:

Ing. J.R.K. Ploeg

De secretaris:

Drs. J.J. Eijsackers